

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Педагогічний факультет

Кафедра дошкільної освіти

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ШИРОКОГО ВИБОРУ

«СОЦІАЛЬНА РОБОТА З РІЗНИМИ ТИПАМИ СІМЕЙ»

мова навчання українська

Слов'янськ – 2021 р.

Розробник:

Коношенко Н.А., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти ДВНЗ «ДДПУ»

Рецензенти:

Панасенко Е.А., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології ДВНЗ «ДДПУ»

Трубник І.В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи ДВНЗ «ДДПУ»

Протокол № 1 від 27 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

_____

С.М. Курінна

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«30» серпня 2021 р. протокол № 1

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СОЦІАЛЬНА РОБОТА З РІЗНИМИ ТИПАМИ СІМЕЙ»

Кількість кредитів	3
Рік підготовки, семестр	
Компонент освітньої програми	Вибірковий, широкого вибору
Викладач	Коношенко Н.А. – доцент кафедри дошкільної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент
Контактна інформація	Konoshenko.natalia77@gmail.com
Консультації	Кожна середа місяця, 14.00. – 15.00.
Анотація навчальної дисципліни	<i>об'єкт вивчення</i> – організація соціальної роботи з сім'ями <i>предмет вивчення</i> – генеза організації соціальної роботи з сім'ями в Україні та закордоном; організація соціальної роботи з сім'ями в установах і службах територіальної громади.
Опис навчальної дисципліни	<i>Мета навчальної дисципліни:</i> допомога студентам у вивченні теоретичних та практичних основ соціальної роботи з сім'ями, з урахуванням сучасної соціально-економічної ситуації; досвіду вітчизняної та світової соціальної роботи з сім'ями; допомога у вивченні теоретичних та практичних аспектів діяльності державних та недержавних організацій із проблем організації соціальної роботи з сім'ями. <i>Очікувані результати навчання:</i> Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціальної роботи з різними типами

	<p>сімей.</p> <p>Формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження.</p> <p>Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості.</p> <p>Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем сім'ї, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи з різними типами сімей.</p> <p><i>Навчально-методичні матеріали:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Автушенко, Ірина Борисівна. Державна політика України щодо соціального захисту військовослужбовців та членів їх сімей (1991–2014 рр.): [монографія] / Ірина Автушенко. - Київ : ІНК ОС, 2019. - 415 с. 2. Гера, Тетяна. Супровід інтеграції сімей переселенців: технологія роботи асистента родини: [підручник] / Тетяна Гера ; Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. - Дрогобич : РВВ Дрогоб. держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка, 2018. - 243 с. 3. Коношенко Н.А. Соціально-педагогічна робота з різними типами сімей : Курс лекцій. Слов'янськ : Видавництво «Друкарський двір», 2019. 34 с. <p><i>Ресурси:</i></p> <p>– дистанційний курс „Соціальна робота з різними типами сімей” (http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1304);</p> <p>мультимедійна апаратура, екран, проектор; бібліотечні фонди.</p>
<p>Теми</p>	<p><i>Програма навчальної дисципліни містить такі теми:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сім'я як фактор соціалізації та інститут виховання. 2. Типологія сімей. 3. Державна система підтримки сімей.

	<p>4. Соціально-педагогічна робота з сім'ями, які опинилися в складних життєвих обставинах.</p> <p>5. Теоретичні засади соціально-педагогічної роботи з асоціальними сім'ями.</p> <p>6. Теоретичні засади соціально-педагогічної роботи з сім'ями, які виховують дітей з обмеженими можливостями.</p> <p>7. Теоретичні засади соціально-педагогічної роботи з молодими сім'ями.</p> <p>8. Технологія соціально-педагогічної роботи з багатодітною сім'єю.</p> <p>9. Технологія соціально-педагогічної роботи з неблагополучною сім'єю.</p> <p>10. Технологія соціально-педагогічної роботи з сім'ями мігрантів та біженців.</p> <p>11. Технологія соціально-педагогічної роботи з прийомними родинами.</p> <p>12. Технологія соціально-педагогічної роботи з сім'ями військовослужбовців.</p>
<p>Методичні поради для викладачів «Як навчати?»</p>	<p><i>Методи навчання:</i> словесний метод (розповідь, пояснення, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод демонстрацій); метод проблемного викладення матеріалу; кейс-метод; створення ситуацій зацікавленості, метод цікавих аналогій; метод проєктів.</p>
<p>Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»</p>	<p><i>Види роботи здобувачів</i> (реферат, есе, доповідь, кросворд, розробка тесту, доповідь, презентації та виступи на наукових заходах, захист лабораторних і практичних робіт, розробка і проведення соціально-педагогічного заходу, соціальна реклама).</p>
<p>Оцінювання</p>	<p><i>Види, методи та форми контролю.</i></p>

Методи: перевірка самостійної роботи, усне опитування.

Форми: індивідуальна та фронтальна перевірка.

Організаційні процедури та порядок виявлення якості засвоєння навчального матеріалу, рівня відповідності отриманих знань, умінь і навичок здобутій кваліфікації в межах освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про контрольні заходи у „ДДПУ”

(<http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf>)

Результати навчання студентів із вивчення навчальної дисципліни визначаються у балах, які виставляються згідно з критеріями оцінювання.

Оцінювання результатів навчання здійснюється під час проведення навчальних занять (лекційні, практичні) та самостійної роботи. Для студентів заочної форми бали розподіляються пропорційно годинам у навчальному плані, відведеним на навчальні заняття та самостійну роботу.

Відповідь на *практичному занятті* оцінюється за наступними критеріями:

4 бали - здобувач у повному обсязі опрацював програмний матеріал, основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні завдань, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати власне розуміння питання.

3 бали - здобувач володіє навчальним матеріалом, формулює нескладні висновки, може узагальнювати набуті знання і частково застосовувати їх у вирішенні завдань, аргументація на достатньому рівні.

1-2 бали - здобувач загалом самостійно відтворює програмний матеріал, може дати стислу характеристику питання, але у

викладеному матеріалі є істотні прогалини, є певні неточності як у відтворенні матеріалу, так і у висновках, аргументація низька, використання набутих знань у вирішенні завдань на низькому рівні

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється у 40 б. (денна форма навчання) та 72 б. (заочна форма навчання).

Результати поточного контролю рівня знань студентів очної та заочної форм навчання (кількість отриманих балів) обов'язково доводяться викладачем у наприкінці кожного заняття до відома всіх студентів і виставляються в «Журналі обліку поточної успішності та відвідування занять» та є підставою для одержання допуску до підсумкового контролю.

Оцінювання результатів навчання у формі семестрового заліку проводиться по закінченні вивчення навчальної дисципліни, зазвичай, на останньому практичному занятті або в період до початку екзаменаційної сесії відповідно до графіка освітнього процесу. На останньому аудиторному занятті викладач оголошує здобувачам вищої освіти відкрито (у присутності групи) накопичені ними бали поточного оцінювання з навчальної дисципліни, отримані під час лекційних, практичних занять та за виконану самостійну роботу. Залік, як форма контролю, передбачає зарахування здобувачеві балів, накопичених за результатами поточного оцінювання з навчальної дисципліни (за наявності у здобувача не менше 60 балів за поточну роботу - без додаткового опитування) й не вимагає обов'язкової присутності здобувача вищої освіти. Здобувач має право (за бажанням) підвищити власний результат оцінювання в балах з навчальної дисципліни, де формою контролю є залік, шляхом виконання завдань самостійної роботи, але не пізніше ніж до початку екзаменаційної сесії.

Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Про академічну доброчесність педагогічних,

науково-педагогічних працівників та здобувачів у ДВНЗ «ДДПУ» (<https://ddpu.edu.ua/images/stories/news/normativ/012.pdf>)

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час письмових робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв).

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

Для здобувачів вищої освіти очної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба або академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Відсутність здобувача на заняттях передбачає самостійне опрацювання матеріалу та не звільняє здобувача від виконання завдання на самостійну підготовку або завдання поточного та підсумкового контролю. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з деканом факультету.

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	1	0	4	1	3	1

T 2	1	0	4	1	3	1
T 3	1	0	4	1	3	1
T 4	1	0	4	1	3	1
T 5	1	0	4	1	3	1
T 6	1	0	4	1	3	1
T 7	1	0	4	1	3	1
T 8	1	0	4	1	3	1
T 9	1	0	4	1	3	1
T 10	1	0	4	1	3	1
T 11	1	0	4	1	5	1
T 12	1	0	4	1	5	1
Разом	12	0	48	12	40	12

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (заочна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T 1	1	0	-	-	6	1
T 2	1	0	-	-	6	1

T 3	1	0	-	-	6	1
T 4	1	0	-	-	6	1
T 5	-	-	4	1	6	1
T 6	-	-	4	1	6	1
T 7	-	-	4	1	6	1
T 8	-	-	4	1	6	1
T 9	-	-	4	1	6	1
T 10	-	-	4	1	6	1
T 11	-	-	-	-	6	1
T 12	-	-	-	-	6	1
Разом	4	0	24	6	72	12

**Переваги
вивчення
навчальної
дисципліни
«Бонус
вивчення»**

Вивчення дисципліни дає: уміння критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціальної роботи з різними типами сімей; формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження; самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості; аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем сім'ї, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи з різними типами сімей.

--	--

Коношенко Н.А.

канд. пед. наук, доцент

